

رابطه اشتیاق تحصیلی با رضایت تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد

صدیقه داوری^۱، علی اکبر عجم^۲

۱. دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

۲. دکترای تخصصی، علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، گناباد، ایران.

نویسنده مسئول: صدیقه داوری، دانشگاه

پیام نور، تهران، ایران.

ORCID:

0000-0003-4834-7890

Email:

Davari.s1394@gmail.com

چکیده

مقدمه: فارغ‌التحصیلان رشته‌های مختلف علوم بهداشتی از متخصصین اثرگذار بر ارتقای سلامت جامعه هستند. از طرفی توجه به کیفیت یادگیری دانشجویان از طریق افزایش اشتیاق تحصیلی یادگیرندگان، نقش مهمی در برنامه‌ریزی جهت ارتقا کیفی دانش و مهارت دانشجویان این رشته‌ها دارد. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف تعیین رابطه اشتیاق تحصیلی با رضایت تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت علوم پزشکی گناباد انجام شد.

روش‌ها: پژوهش حاضر توصیفی مقطعی بود که در سال ۱۴۰۱ انجام شد. جامعه آماری شامل دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد در سه رشته بهداشت عمومی، بهداشت حرفه‌ای و بهداشت محیط بودند. ۱۶۵ دانشجو به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای به مطالعه وارد شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از دو مقیاس رضایت از تحصیل مطلق و همکاران و اشتیاق تحصیلی فردریکزو بلومنفیلد استفاده شد، داده‌ها با استفاده از آزمون ضریب همبستگی پیرسون، آزمون تجزیه و تحلیل واریانس یک‌طرفه و آزمون تعقیبی توکی از طریق نرم‌افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که میانگین نمره رضایت تحصیلی دانشجویان رشته بهداشت محیط $44 \pm 8/31$ ، بهداشت حرفه‌ای $80 \pm 7/88$ و بهداشت عمومی $98 \pm 11/52$ بوده است. بین متغیرهای اشتیاق تحصیلی (عاطفی و شناختی) و رضایت تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد ($P\text{-Value} > 0/01$) همچنین بین میزان رضایت تحصیلی دانشجویان با توجه به رشته تحصیلی تفاوت معناداری وجود دارد.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که اشتیاق تحصیلی پیشینی‌کننده معنادار رضایت تحصیلی است بنابراین پیشنهاد می‌شود دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی، انگیزشی و نیز جلسات تبیین حرفه و پتانسیل‌های تخصصی ادامه تحصیل جهت تقویت رضایت از تحصیل و اشتیاق تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت برنامه‌ریزی گردد.

کلیدواژه‌ها: رضایت تحصیلی، اشتیاق تحصیلی، دانشکده بهداشت.

نوع مقاله: پژوهشی

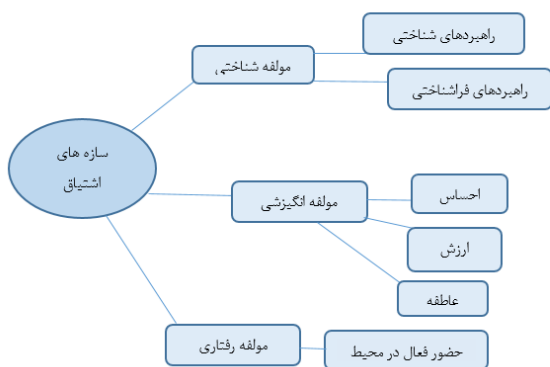
دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۸/۱۲ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۱۲/۲۲

ارجاع: داوری صدیقه، عجم علی اکبر، رابطه اشتیاق تحصیلی با رضایت تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد، راهبردهای توسعه در آموزش پزشکی. ۱۴۰۱؛ ۲۹(۲): ۴۳-۵۲.

مقدمه

یکی از اهداف مهم نظام‌های تعلیم و تربیت مدرن، پرورش افرادی است که قادر باشند بر مسایل و مشکلاتشان در زندگی روزمره و در محیط اجتماعی به آسانی غلبه کنند (۱). از این رو جو آموزشی مثبت و فعال که مبادله دانش و باورها و اطلاعات را ترویج می‌کند، می‌تواند علاوه بر افزایش یادگیری و ارتقای کیفیت آموزش، به بالا بردن سطح رضایت دانشجویان از تحصیل در رشته خود یاری رساند (۲). به منظور برانگیختن دانشجویان برای یادگیری و رسیدن به رضایت، محیط آموزشی می‌بایست تأثیرگذار، امن، توانمند، مثبت، شخصی‌سازی شده و پاسخگوی نیازهای دانشجویان باشد (۳). رضایت‌مندی تحصیلی یکی از مهم‌ترین نشانگرهای مورد توجه پژوهشگران علاقمند به کیفیت زندگی تحصیلی است، که در رشد و ارتقای مراکز آموزشی موثر است (۴، ۵). رضایت تحصیلی را "میزان لذت و خشنودی فرد از نقش و تجربیات خود به عنوان دانشجو" تعریف می‌کنند، که می‌تواند روی سلامت روان و حتی پیشرفت تحصیلی دانشجو تأثیر بسزایی داشته باشد (۶، ۷). با توجه به اینکه فقدان رضایت از تحصیل، افت عملکرد تحصیلی و در نتیجه عدم موفقیت اجتماعی دانشجویان در جامعه و افول سازندگی کشور را در پی دارد، شناسایی عوامل موثر بر رضایت تحصیلی می‌تواند زمینه‌ساز رشد و موفقیت دانشجویان باشد (۸). متغیرهای پیشرفت علمی، سلامت روانی (عزت نفس، رتبه علمی و جنسیت) و کیفیت مناسب بین محیط دانشگاه و ویژگی‌های شخصی افراد، اعتبار و شهرت علمی دانشگاه و میزان توانایی آن برای پیشرفت از طریق برنامه‌های علمی از جمله عناصر موثر بر رضایت تحصیلی دانشجویان محسوب می‌شوند (۹). از دیگر عوامل مهمی که می‌تواند بر ارزیابی افراد از شرایط تحصیلی یا میزان رضایت آن‌ها از تحصیل تأثیرگذار باشد، میزان اشتیاق دانشجویان برای یادگیری است. اشتیاق در نتیجه مشارکت در زمینه آموزشی زمانی اتفاق می‌افتد که دانش و یادگیری توسط دانشجو ارزش‌گذاری و به کار گرفته شود (۱۰).

"مفهوم اشتیاق تحصیلی" بیانگر نیرومندی رفتار و کیفیت هیجانی در درگیری فعال شخص در طی یک فعالیت است که به اشکال مختلفی از سوی نظریه پردازان ارائه شده است و به فعالیت‌های هدفمند آموزشی اشاره می‌کند که به صورت مستقیم در دستیابی به نتایج مطلوب نقش مؤثری دارند (۱۱). پژوهشگران اشتیاق تحصیلی را میزان انرژی‌ای که یک یادگیرنده برای انجام کارهای تحصیلی خود صرف می‌کند تا به اثربخشی و کارایی برسد تعریف می‌کنند (۱۲). اشتیاق تحصیلی سازه‌ای چندبعدی است که دارای مولفه‌های شناختی، انگیزشی و رفتاری است (۱۳). اشتیاق تحصیلی شناختی شامل به کارگیری راهبردهای شناختی و فراشناختی یادگیری است، اشتیاق تحصیلی انگیزشی (عاطفی) شامل سه مولفه: احساس، ارزش و عاطفه است و دوست داشتن محیط آموزشی را در برمی‌گیرد و اشتیاق تحصیلی رفتاری شامل حضور فعال همراه با شوق و شور در محیط آموزشی است (۱۴).

نمودار ۱- سازه اشتیاق تحصیلی به تفکیک مولفه‌ها

رضایت دانشجویان از تحصیل سازه‌ای تأثیرگذار در جریان تعلیم و تربیت است که می‌تواند به عنوان یک عامل انگیزشی روی عملکرد و فعالیت‌های دانشجویان اثر بگذارد، بدین معنا که دانشجویانی که رضایت بالایی دارند از انگیزه تحصیلی بیشتری برخوردارند و دانشجویانی که رضایت بیشتری دارند جهت کسب نمره تلاش بیشتری از خود نشان می‌دهند (۱۵، ۱۶). انگیزه و رضایت باعث برانگیخته شدن علاقه و تمایل بیشتر به جستجو

بهداشت عمومی ۶۱ نفر و بهداشت محیط ۳۵ نفر بودند. درصد بازگشت پرسشنامه‌ها ۹۶٪ بود که تعداد ۱۵۹ نفر به سوالات پرسشنامه‌ها پاسخ دادند و شش نفر به سوالات پرسشنامه پاسخ ندادند. معیار ورود به مطالعه، تمایل داشتن دانشجویان به شرکت در پژوهش و معیار خروج، عدم تمایل به ادامه حضور بود. برای جمع‌آوری داده‌ها از مقیاس رضایت از تحصیل و مقیاس اشتیاق تحصیلی استفاده شد. مقیاس رضایت از تحصیل توسط مطلق و همکاران ساخته شد. این مقیاس در دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز به کار گرفته شد. این مقیاس دارای ۱۴ گویه است که براساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت (از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) است که دامنه آن از ۱ تا ۵ و بین نمرات حداقل ۱۴ و حداکثر ۷۰ می‌باشد. نمره‌های بالاتر بیانگر میزان بالای رضایتمندی به تحصیل است (۲۳). در این مطالعه پایایی با روش همسانی درونی و محاسبه آلفای کرونباخ ۷۵ درصد برآورد گردید.

مقیاس اشتیاق تحصیلی توسط فردریکز، بلو منفیلد ساخته شد. این مقیاس دارای ۱۵ گویه است. این گویه‌ها؛ سه خرده مقیاس رفتاری، عاطفی، شناختی را در میان دانشجویان اندازه‌گیری می‌کند. سوالات (۴-۱) مربوط به خرده مقیاس اشتیاق رفتاری و سوالات (۱۰-۵) مربوط به اشتیاق عاطفی و سوالات (۱۵-۱۱) نیز مربوط به خرده مقیاس اشتیاق شناختی می‌باشد که دامنه آن از ۱ تا ۵ و از (هرگز تا در تمام اوقات) می‌باشد (۲۴). پایایی این مقیاس به روش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۵ محاسبه گردید. پس از کسب اجازه و جلب همکاری معاونت محترم دانشگاه و دانشکده بهداشت، پژوهشگر طبق برنامه قبلی در کلاس‌های دانشجویان حاضر شده و در مورد هدف از پژوهش، اطلاعات لازم را در اختیار دانشجویان قرار داد. سپس با اجازه نامه کتبی از واحدهای مورد پژوهش از دانشجویان درخواست شد که سوالات مقیاس‌ها را در کلاس پاسخ داده و به پژوهشگر تحویل دهند. پژوهشگر در زمان تکمیل پرسشنامه به منظور پاسخ‌گویی یکسان و یکنواخت به سوالات احتمالی

و کنجکاوی، کشف ایده‌های نوین و گسترش باور اندیشه و عمل می‌گردد (۱۷). به طوری که صادقی و باقریان در یافته‌های خود اشاره می‌کنند، اکثریت دانشجویان اشتیاق دارند در رشته‌های تخصصی ادامه تحصیل دهند. از این رو خواهان افزایش ظرفیت پذیرش دوره‌های تخصصی دانشگاهی هستند (۱۸).

در پژوهش صفری و همکاران اشتیاق تحصیلی بر مبنای هوش معنوی و سرسختی روان شناختی قابل پیشبینی است (۱۹). در پژوهش آتشکار و همکاران داشتن رضایت تحصیلی و انگیزش پیشرفت، اثرات سودمندی در آینده تحصیلی دانشجویان داشت (۲۰). همچنین مفتاح در مطالعه‌ای نشان داد بین رضایت تحصیلی با عناصری مانند تعاملات دانشجویان با همدیگر و اساتیدشان، انواع پشتیبانی‌های مادی و معنوی، آزادی دانشجو، کیفیت تکنولوژی آموزشی و همچنین میزان خودکارآمدی دانشجویان، رابطه معنادار وجود دارد (۲۱). غیاثوندیان و همکاران نیز نشان دادند پیشرفت تحصیلی مستلزم هماهنگی و تعامل بین ابعاد مختلف انگیزش است (۲۲).

با توجه به اهمیت رضایت تحصیلی و اشتیاق تحصیلی به عنوان عوامل مهم در یادگیری و کسب مهارت و موفقیت دانشجویان پژوهش حاضر با هدف تعیین ارتباط اشتیاق تحصیلی با رضایت تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد انجام شد.

مواد و روش‌ها

مطالعه حاضر یک پژوهش توصیفی - همبستگی از نوع مقایسه‌ای بود. جامعه پژوهش شامل ۲۸۹ نفر از تمامی دانشجویان مقطع کارشناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد در سال ۱۳۹۵ به تفکیک رشته تحصیلی در سه رشته بهداشت عمومی ۱۱۰ نفر، بهداشت حرفه‌ای ۱۱۵ نفر و بهداشت محیط ۶۴ نفر بودند. نمونه آماری به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای با توجه به رشته تحصیلی براساس جدول مورگان ۱۶۵ نفر تعیین شد که در رشته بهداشت حرفه‌ای ۶۳ نفر،

دانشجویان پرسشنامه‌ها را جواب داده و همان موقع تحویل پژوهشگر دادند.

نمونه‌ها در کلاس حضور داشت. به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی در این پژوهش از ذکر نام و نام خانوادگی دانشجو امتناع گردید.

یافته‌ها

نتایج نشان داد از بین ۲۸۹ نفر کل دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد، ۱۵۹ دانشجو از سه رشته بهداشت عمومی، بهداشت حرفه‌ای و بهداشت محیط در این مطالعه شرکت داشتند. یافته‌های بدست آمده نشان داد که حدود ۷۶ درصد آن‌ها را دختران (۱۳۱ نفر) و ۲۴ درصد را پسران (۲۸ نفر) بودند. بیشترین میزان دانشجویان در دامنه سنی ۲۱ سال و پایین تر قرار داشتند و بیش از ۵۸ درصد دانشجویان مجرد بودند. (جدول ۱).

داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ تحلیل گردید. برای تعیین اختلاف بین متغیرها از آمار توصیفی، ضریب همبستگی پیرسون، آزمون تجزیه تحلیل واریانس یک طرفه و آزمون تعقیبی توکی استفاده شد. جهت رعایت ملاحظات اخلاقی، پژوهشگر ضمن توضیح اهداف و روش پژوهش، رضایت آگاهانه را از دانشجویان کسب کرد و به گروه نمونه اطمینان داده شد که اطلاعات آنان محرمانه باقی خواهد ماند. همچنین قبل از ارائه پرسشنامه‌ها، با بیان توضیحات روشن، اطلاعات مربوط به پژوهش به اطلاع دانشجویان رسید.

جدول ۱- توزیع فراوانی و درصد دامنه سنی، تاهل و رشته تحصیلی

متغیر	جنس		مرد		زن		کل	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
سن	۲۱ سال و کمتر	۱۳	۸۹	۵۵/۹	۱۰۲	۳۵/۱	۶۴/۱	۶۴/۱
	۲۲-۲۵ سال	۸	۲۷	۱۶/۹	۳۵	۲۲	۲۲	۲۲
	۲۶ سال و بیشتر	۷	۱۵	۹/۵	۲۲	۱۳/۹	۱۳/۹	۱۳/۹
وضعیت تاهل	مجرد	۲۰	۷۳	۴۵/۹	۹۳	۳۰/۵	۸۵/۵	۸۵/۵
	متاهل	۸	۵۸	۳۷/۵	۶۶	۲۱/۵	۴۱/۵	۴۱/۵
رشته تحصیلی	بهداشت محیط	۱۰	۵۱	۳۳/۴	۶۱	۲۰/۲۶	۳۸/۲۶	۳۸/۲۶
	بهداشت حرفه‌ای	۶	۵۷	۳۵/۵	۶۳	۲۱/۹۱	۴۹/۱	۴۹/۱
	بهداشت عمومی	۱۲	۷۵/۷	۲۳	۱۴/۸	۳۵	۱۱/۶۴	۲۲/۶۴

یافته‌های جدول ۲ نشان می‌دهد که میانگین نمره رضایت تحصیلی دانشجویان رشته بهداشت محیط 44 ± 8.31 ، رشته بهداشت حرفه‌ای 80 ± 7.7 و بهداشت عمومی 98 ± 11.02 بوده است. همچنین میانگین نمره اشتیاق تحصیلی دانشجویان رشته بهداشت محیط 77 ± 5.44 ، رشته بهداشت حرفه‌ای 91 ± 7.05 و بهداشت عمومی 98 ± 7.73 بوده است. برای بررسی رابطه بین اشتیاق تحصیلی و رضایت تحصیلی از آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین گروه‌های اشتیاق رفتاری، اشتیاق عاطفی و اشتیاق شناختی و رضایت از تحصیل استفاده شد که ماتریس آن در ذیل نشان می‌دهد.

یافته‌های جدول ۲ نشان می‌دهد که میانگین نمره رضایت تحصیلی دانشجویان رشته بهداشت محیط 44 ± 8.31 ، رشته بهداشت حرفه‌ای 80 ± 7.7 و بهداشت عمومی 98 ± 11.02 بوده است. همچنین میانگین نمره اشتیاق تحصیلی دانشجویان رشته بهداشت محیط 77 ± 5.44 ، رشته بهداشت حرفه‌ای 91 ± 7.05 و بهداشت عمومی 98 ± 7.73 بوده است.

جدول ۲- توزیع میانگین و انحراف معیار نمره اشتیاق تحصیلی و رضایت تحصیلی به تفکیک رشته تحصیلی

رشته تحصیلی	بهداشت محیط		بهداشت حرفه‌ای		بهداشت عمومی	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
رضایت تحصیلی	۴۷/۳۱	۹/۴۴	۵۲/۸۸	۷/۸۰	۵۲	۱۱/۹۸
اشتیاق تحصیلی	۴۴/۷۷	۵/۷۴	۴۲/۵۴	۷/۹۱	۴۵/۲۵	۷/۷۳

اشتیاق شناختی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان رابطه معنادار مثبت در سطح ۰/۰۱ وجود دارد.

همانطور که در جدول ۳ نشان می‌دهد بین اشتیاق عاطفی با اشتیاق رفتاری، شناختی، اشتیاق تحصیلی و رضایت از تحصیل رابطه معنادار مثبت وجود دارد. همچنین بین رضایت از تحصیل با اشتیاق عاطفی،

جدول ۳- ماتریس ضریب همبستگی بین ابعاد اشتیاق تحصیلی و رضایت تحصیلی

متغیر	اشتیاق رفتاری	اشتیاق عاطفی	اشتیاق شناختی	اشتیاق تحصیلی	رضایت از تحصیل
اشتیاق رفتاری	۱	-	-	-	-
اشتیاق عاطفی	۰/۲۲۱**	۱	-	-	-
اشتیاق شناختی	۰/۲۰۲**	۰/۴۳۳**	۱	-	-
اشتیاق تحصیلی	۰/۴۷۹**	۰/۸۳۳**	۰/۸۱۳**	۱	-
رضایت از تحصیل	۰/۱۲۵**	۰/۳۷۷**	۰/۳۹۶**	۰/۴۴۵**	۱

سطح ۰/۰۱ وجود دارد. نتایج جدول نشان می‌دهد بین رضایت از تحصیل با رشته‌های تحصیلی در سطح بین گروهی و درون گروهی (P-Value= ۰/۰۰۵, f=۵/۴۷۹) تفاوت معنادار وجود دارد، برای مقایسه دو به دوی میانگین‌ها از آزمون تعقیبی توکی استفاده شد.

همانطور که در جدول ۴ نشان می‌دهد بین اشتیاق عاطفی با اشتیاق رفتاری، شناختی، اشتیاق تحصیلی و رضایت از تحصیل رابطه معنادار مثبت وجود دارد. همچنین بین رضایت از تحصیل با اشتیاق عاطفی، اشتیاق شناختی و اشتیاق تحصیلی دانشجویان رابطه معنادار مثبت در

جدول ۴- نتایج آزمون تجزیه تحلیل واریانس یک طرفه برای بررسی تفاوت بین دو گروه رضایت تحصیلی با توجه به رشته تحصیلی

متغیر	منبع تغییرات	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	f	سطح معناداری
رضایت از تحصیل	بین گروهی	۹۸۴/۰۲۹	۲	۴۹۲/۰۱۵	۵/۴۷۹	۰/۰۰۵
	درون گروهی	۱۰۰۹۳۰۴	۱۵۶	۸۹۸/۰۳		
	جمع	۱۴۹۹۲/۳۳۳	۱۵۸			

میزان رضایت تحصیلی دانشجویان بهداشت محیط بوده‌است. همچنین بین رشته‌های بهداشت حرفه‌ای و عمومی، بهداشت عمومی و محیط تفاوت معنادار وجود ندارد.

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که اختلاف میانگین و انحراف معیار نمره رضایت تحصیلی دانشجویان در رشته بهداشت محیط و حرفه‌ای $1/702 \pm 0/577$ است و در سطح ۰/۰۵ (P = ۰/۰۰۴) تفاوت معنادار وجود دارد، و رضایت تحصیلی دانشجویان بهداشت حرفه‌ای بیشتر از

جدول ۵- آزمون تعقیبی توکی جهت مقایسه دو به دو رشته‌های تحصیلی از نظر رضایت تحصیلی

متغیر	گروه‌های مقایسه‌ای	اختلاف میانگین	انحراف معیار	سطح معناداری
رضایت تحصیلی	بهداشت محیط و حرفه‌ای	-۵/۵۷	۱۷۰۲	۰/۰۰۴
	بهداشت حرفه‌ای و عمومی	۱/۸۸	۱۷۹۹	۰/۶۱۲
	بهداشت عمومی و محیط	۳/۶۸	۲/۰۰۹۴۸	۰/۱۶۱

باتوجه به اهمیت اشتیاق تحصیلی و رضایت تحصیلی در پیشرفت تحصیلی دانشجویان، مطالعه حاضر با هدف تعیین

بحث و نتیجه‌گیری

ارتباط اشتیاق تحصیلی با رضایت تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد انجام شد.

از تعداد شرکت کنندگان حدود ۲۴ درصد (۲۸ نفر) را پسران و ۷۶ درصد (۱۳۱ نفر) دختران بودند که براساس رشته‌های بهداشت عمومی ۳۵/۷ درصد پسر (۱۰ نفر) ۳۷/۹ درصد دختر (۵۱ نفر)، بهداشت حرفه‌ای ۲۱/۴ درصد پسر (۶ نفر) و ۴۳/۵ درصد دختر (۵۷ نفر) و بهداشت محیط ۲/۹ درصد پسر (۱۲ نفر) و ۱۷/۶ درصد دختر (۲۳ نفر) مشارکت داشتند. نتایج مطالعه حاضر نشان داد که بین نمره کلی اشتیاق تحصیلی و رضایت تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های نوغزانی و همکاران و شکورنیا و همکاران هم‌خوانی دارد (۱۵،۱۶). آنان در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که بین نگرش دانشجویان به رشته و رضایتمندی تحصیلی همبستگی مثبت وجود دارد. در تبیین این یافته می‌توان اذعان کرد که هر چه دانشجویان در انتخاب رشته خود متناسب با علاقه و استعداد و زمینه‌های شغلی آینده دست به انتخاب بزنند، بعد از پذیرش و تحصیل در رشته مورد علاقه از روند تحصیل احساس رضایتمندی بیشتر دارند. با توجه به احساس رضایت شکل گرفته در دانشجویان، سختی‌ها و موانع حاصل شده در جریان تحصیل و دستیابی به مشاغل را با صعه صدر و تلاش بیشتر پشت سر گذاشته و به موفقیت بیشتر دست پیدا می‌کنند. یافته دیگر پژوهش نشان داد که بین مؤلفه‌های اشتیاق تحصیلی (اشتیاق عاطفی و شناختی) با رضایت از تحصیل رابطه معنادار مثبت وجود دارد، به نحوی که هر چه اشتیاق شناختی و عاطفی دانشجویان بالاتر می‌رود رضایت از تحصیل آن‌ها نیز افزایش می‌یابد. این یافته پژوهش با دستاورد صیادی و همکاران که اذعان می‌کنند دانشجویانی که اشتیاق تحصیلی بیشتری دارند، توجه و تمرکز بیشتری بر مسائل و موضوعات مورد هدف یادگیری دارند و از انجام رفتارهای ناسازگارانه و نامطلوب اجتناب می‌کنند و در آزمون عملکرد بهتری دارند (۲۵). همچنین با یافته‌های Wang مبنی بر اینکه با وجود

اشتیاق دانشجویان به دانشگاه، دانشجویان به طور منظم سر کلاس حاضر می‌شوند، بر موضوعات یادگیری تمرکز می‌کنند و بر مقررات دانشگاه پایبندند و در نهایت نمرات بالاتری را کسب می‌کنند و در آزمون‌های استاندارد شده پیشرفت تحصیلی عملکرد بهتری دارند هم سو است (۲۶). یافته‌های دیگر پژوهش نشان داد که رضایت تحصیلی دانشجویان بهداشت حرفه‌ای بیشتر از میزان رضایت تحصیلی دانشجویان بهداشت محیط بوده است. به عبارتی دانشجویان رشته بهداشت حرفه‌ای از رضایت تحصیلی بالاتری نسبت به دانشجویان رشته بهداشت عمومی و بهداشت محیط برخوردار بودند. این در حالی است که اکثریت دانشجویان رشته بهداشت عمومی سطوح پایین رضایت و علاقمندی نسبت به رشته دانشگاهی خود دارند؛ این مساله می‌تواند به این دلیل باشد که داوطلبان ورود به دانشگاه، هنگام انتخاب رشته بسیار تأثیرپذیرند، بنابراین بالا بودن رضایت تحصیلی سبب انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان و پایین بودن آن، سبب بی‌انگیزگی دانشجویان در کسب اطلاعات مرتبط با رشته‌ی خود می‌شود و بعد از ورود به دانشگاه دائماً در معرض فشار روانی هستند (۲۶). این یافته با نتایج پژوهش مفتاح، رحیمی و همکاران که اظهار می‌کنند فشارهای روانی مانند تعاملات دانشجویان با یکدیگر و اساتیدشان، کیفیت تکنولوژی آموزشی، استقلال و خودکارآمدی دانشجویان و همچنین انواع پشتیبانی‌های مادی و معنوی با رضایت تحصیلی دانشجویان ارتباط مستقیمی دارد (۲۷،۲۱). چرا که ناهماهنگی این عوامل با علایق داوطلبان و ویژگی‌های فردی آنان می‌تواند بعدها بر رضایت تحصیلی آن‌ها تأثیرگذار باشد.

با توجه به اینکه یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که اشتیاق تحصیلی پیشبینی‌کننده معنادار رضایت تحصیلی است، اینکه تا چه اندازه فرد به رشته تحصیلی خود و به شاغل شدن در آن اشتیاق دارد، می‌تواند بازنمای درجه رضایت فرد از رشته تحصیلی اش باشد. چنان که دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد در دو رشته بهداشت حرفه‌ای و

تشکر و قدردانی

پژوهشگران بر خود لازم می‌دانند از همه دانشجویان و کارکنان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد که در اجرای این پژوهش همکاری کرده‌اند، تشکر و قدردانی کنند.

تأییدیه اخلاقی

این مطالعه دارای تأییدیه اخلاقی به شماره REC.GMU.IR0671397 از کمیته اخلاق پژوهش دانشگاه علوم پزشکی گناباد است.

تضاد منافع

پژوهشگران در هیچ یک از مراحل تحقیق تضاد منافی نداشته‌اند.

سهم نویسندگان

صدیقه داوری (نویسنده اول و مسئول) جمع آوری اطلاعات، تفسیر داده‌ها و بررسی کلی نتایج، آنالیز آماری ۵۰ درصد؛ علی اکبر عجم (نویسنده دوم) پرورش ایده اصلی کار و طراحی، آنالیز آماری، بررسی کلی نتایج ۵۰ درصد.

حمایت مالی

برای انجام این مطالعه هزینه‌ای دریافت نشده است.

محیط رضایت تحصیلی نسبی در مورد رشته خود دارند، در حالی که اشتیاق تحصیلی قابل توجهی نسبت به رشته تحصیلی‌شان ندارند. اکثریت دانشجویان رشته بهداشت عمومی به دلیل درصد پایین رضایتمندی و علاقمندی به رشته دانشگاهی، تحصیلات تکمیلی در این رشته را به سایرین توصیه نمی‌کنند و در صورت داشتن شانس مجدد انتخاب رشته، به سایر شاخه‌های بهداشت گرایش خواهند داشت. از این رو توصیه می‌شود متولیان آموزش با برگزاری کارگاه‌های آموزشی، شناسایی علایق و استعداد دانشجویان در حفظ و ارتقای انگیزه و رضایت تحصیلی، جهت تقویت رضایتمندی تحصیلی برنامه‌ریزی نمایند.

به منظور اینکه داوطلبان ورود به دانشگاه نیز با آگاهی بیشتر نسبت به انتخاب رشته تحصیلی اقدام نمایند، از این رو لازم است برنامه‌ها و دوره‌های آموزشی طراحی و اجرا گردد تا از طریق ایجاد بستر مناسب در جهت بهبود اشتیاق تحصیلی، رضایت از تحصیل دانشجویان نیز حاصل شود، در این راستا ضروری است با تشکیل کارگروه‌ها و جلسات متعدد با مسئولین، اندیشمندان و متخصصین برنامه درسی در زمینه شناسایی عواملی که باعث افزایش انگیزه تحصیلی و اشتیاق تحصیلی در دانشجویان می‌شود اقدامات عملی انجام شود. به علاوه، برنامه درسی باید به گونه‌ای سازمان یابند که منجر به رضایت از تحصیل در یادگیرندگان شود. این مطالعه بررسی گروهی دانشجویان دانشکده بهداشت در سه رشته بود که جمعیت خاص و همگن بودند. لذا تعمیم نتایج آن به سایر جمعیت‌ها نیازمند مطالعات بیشتر است. همچنین مقطعی بودن اجرای پژوهش و بررسی اشتیاق تحصیلی با سایر ابعاد دخیل در امور تحصیلی می‌تواند محرک مطالعات آینده باشد.

References

1. Hashemizadeh-Nehi N, Mahdian H. The role of academic enthusiasm and surprise in predicting students' academic emotions. *Educational Psychology Studies*. 2018; 15(3):243-70. [In Persian]
2. Rabbani R, Rabie K. Evaluation of the choice of the field and its impact on the academic satisfaction of students in Isfahan University. *Journal of Urban Studies*. 2015; 14:91-101. [In Persian]
3. Keshmiri H, Sajjadi Kh. Investigating the relationship between satisfaction of environmental factors and students' academic

- achievement. TEJ. 2020; 14(3):533-40. [In Persian]
4. Akaberi K, Shokri A, Pourshehryar H, Taghi Lo S, Bagheri M. Structural relations between objective pressure, academic stress, coping styles, response to stressors and academic satisfaction. *Journal of Applied Psychology*. 2013; 26:111-28. [In Persian]
 5. Ebrahimzadeh G, Jadidi H, Yarahmadi Y, Moradi O. Developing a causal model of academic satisfaction based on academic self-confidence and academic optimism mediated by metacognitive strategies of male students. *Educ Strategy Med Sci*. 2021; 14 (2):10-9. [In Persian]
 6. Mikaeli Mani F. Socio-cognitive-social model of satisfaction with education in undergraduate students. *Journal of Psychology*. 2013; 17(2):201-19. [In Persian]
 7. Anbari Z, Jamilian HR, Rafiei M, Moslemi Z. Relationship between satisfaction with academic achievement and mental health and academic achievement among students of Arak University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2013; 13(6):489-97. [In Persian]
 8. Seifollahi N, Eskandari N. The role of emotional intelligence and social capital in students' academic satisfaction. *Social Capital Management*. 2021; 8(1):29-51. [In Persian]
 9. Abbasi M, Dargahi S, Pirani Z, Bonyadi F. The role of procrastination and motivational self-regulation in predicting students' academic eagerness. *Iranian Journal of Medical Education*. 2015; 15:160-9. [In Persian]
 10. Attard C, Holmes K. It gives you that sense of hope. An exploration of technology use to mediate student engagement with mathematics. *Heliyon*. 2020; 6(1):e02945.
 11. Javan Mojarad, A B, Sheikhi Fini A A, Abolghasemi, A, Zeinalpour, H -The efficacy of forgiveness therapy in the happiness and quality of academic life of students. *Journal of Educational Psychology Studies*. 2022; 19(45):28-41. DOI: 10.22111/JEPS.2022.6567.
 12. Rajabian M, Nazer Shandi M, Jangizehi H, Hosseini M. The effect of blended education on students' self-concept and academic eagerness. *Quarterly Journal of Training in Police Sciences*. 2023; 3(13):331-80. [In Persian]
 13. Shafiei Z, Sajadian I, Nadi MA. Effectiveness of schema therapy on academic vitality, academic self - regulation and academic engagement of the students. *Journal of Psychologicalscience*. 2020; 19(93):1175-84. [In Persian]
 14. Safari H, Jena Abadi H, Salmabadi M, Abbasi A. Prediction of educational fascination based on spiritual intelligence and psychological hardiness. *Journal of Scientific and Research Strategies in Education in Medicine*. 2015; 8(6):7-12. [In Persian]
 15. Noughani F, Bayat Rizi M, Ghorbani Z, Ramim T. Correlation between emotional intelligence and educational consent of students of Tehran University of Medical Students. *Tehran Univ Med J*. 2015; 73(2):110-6. [In Persian]
 16. Shakurnia A, Alijani H, Najjar S, Elhampour H. Correlation between educational satisfaction and approaches to study and academic performance a study of nursing and midwifery students. *Iranian Journal of Medical Education*. 2014; 14(2):101-9. [In Persian]
 17. Hesam M, Sanagou A. Academic underachievement and some related factors associated with academic satisfaction in Golestan University of Medical Sciences' students. *Journal of Research Development in Nursing and Midwifery*. 2013; 9(2):90-6. [In Persian]
 18. Sadeghi M, Bahgerian A. Postgraduate aspiration in dental students at Rafsanjan University of Medical Sciences. *JRUMS*. 2013; 12(2):103-14. [In Persian]
 19. Safari H, Jenaabadi H, Salmabadi M, Abasi A. Prediction of academic aspiration based on spiritual intelligence and tenacity. *Education ESMS*. 2016; 8(6):7-12. [In Persian]
 20. Atashkar H, Sohrabi Z, Bigdeli Sh, Bahadori F. The relationship between achievement and satisfaction of students of final year medical, dental and pharmacy Tehran University of Medical Sciences. *Journal of Medical Ethics*. 2017; 23(1, 2):21-34. [In Persian]
 21. Meftagh S. Comparing academic satisfaction and the factors affecting academic deterioration in students of Isfahan University of Medical Sciences and Payam-eNoor University. *Iranian Journal of Medical Education*. 2017; 17:429-39. [In Persian]

22. Ghiyasvandian S, Shahsavari H, Kazemnejad A, Goodarzi Z, Razavi SN. The relationship between classroom management style with engagement and academic achievement. Iranian IJNR. 2019; 14(2):59-66. [In Persian]
23. Motlagh M, Elhampour H, Shakurnia A. Factors affecting students' academic failure in Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences in (2005). Iranian Journal of Medical Education. 2008; 8(1):91-9. [In Persian]
24. Fredericks JA, Blumenfeld PC, Paris AH. School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. Review of Educational Research. 2004; 74(1):59-109.
25. Sayadi Y, Soleimanin H. The relationship between academic self- efficacy and academic enthusiasm with regard to the mediating role of self-regulation among english language students. Journal of Research in Teaching. 2022; 10(1):81-106. [In Persian]
26. Wang M, T Fredricks JA, Ye F, Hofkens TL, Linn JS. The math and science engagement scales: Scale development, validation, and psychometric properties. Learning and Instruction. 2016; 43:16-26.
27. Rahimi N, Asadollahi Z. The assessment of association between educational stress and Academic Satisfaction in students of nursing and midwifery school of Rafsanjan University of Medical Sciences in 2016. ESMS. 2021; 13(6):649-55. [In Persian]

Investigating the relationship between academic enthusiasm and academic satisfaction of health school students Gonabad University of Medical Sciences

Sedigheh Davari¹, Aliakbar Ajam²

1. Payam Noor University, Tehran, Iran.
2. PhD, Educational Research, Payam Noor University, Gonabad, Iran.

Abstract

Introduction: Public health, occupational health and environmental health are among the effective therapeutic fields in improving the health of the society; and paying attention to the quality of students' learning by increasing their enthusiasm and interest in studying in these fields is particularly important. Based on this, the present research was conducted with the aim of investigating the relationship between academic enthusiasm and academic satisfaction of Gonabad Faculty of Health and Medical Sciences students.

Methods: Public health, occupational health and environmental health are among the effective therapeutic fields in improving the health of the society; and paying attention to the quality of students' learning by increasing their enthusiasm and interest in studying in these fields is particularly important. Based on this, the present research was conducted with the aim of investigating the relationship between academic enthusiasm and academic satisfaction of Gonabad Faculty of Health and Medical Sciences students.

Results: The findings of the research showed that the average academic satisfaction score of environmental health students was 48.31 ± 9.44 , professional health was 53.88 ± 7.80 , and public health was 52 ± 11.98 . There is a significant relationship between the variables of academic enthusiasm (emotional and cognitive) and academic satisfaction ($P\text{-Value} > 0.01$). Also, there is a significant difference between the levels of academic satisfaction of students according to the field of study

Conclusion: This study showed that academic enthusiasm is a significant predictor of academic satisfaction, so it is suggested that courses and training workshops be organized to strengthen academic satisfaction and academic enthusiasm of health faculty students.

Keywords: Academic Satisfaction, Academic Enthusiasm, School of Health.

Correspondence:

Sedigheh Davari, Payam Noor University, Tehran, Iran.

ORCID:

0000-0003-4834-7890

Email:

Davari.s1394@gmail.com

Original Article

Received: 2022 November 3 Accepted: 2023 March 18

Citation: Davari S, Ajam A. Investigating the Relationship between Academic enthusiasm and Academic satisfaction of Health School Students Gonabad University of Medical Science. *Development Strategies in Medical Education*. 2022; 9(2):43-52.